

Prekodravlje od Turaka do naseljavanja

Znamo iz povijesti da poslije Avara koji su pokorili veliki dio Evrope pa i ove naše krajeve Podravine, nisu bili dugo mirni jer su nam u pohode počeli dolaziti Turci koji su poslije osvajanja Carigrada krenuli u osvajačke pohode u Evropu.

Njihovo nadiranje bilo je preko Grčke, Makedonije, Srbije i Bugarske, a bio im je cilj Budim u Mađarskoj i nikada osvojeni Beč u Austriji. Sultan Sulejman II, zvan Veličanstveni, krene sa svojom velikom vojskom od 150.000 vojnika, koja je imala velika ratna iskustva kao i iskusne vojskovođe paše i vezire, na Hrvatsko-Ugarsku kraljevinu na čijem je prijestolju sjedio mlad i neiskusni kralj Ljudevit II. Na Mohačkom polju u Mađarskoj 1526. zامتne se bitka u kojoj pigine i kralj i sva njegova vojska. Poslije ove sjajne pobjede sultan Sulejman II svrati do kraljevskog dvorca u Budimu, a paše i veziri sa svojim velikim vojskama po 20.000 ili 30.000 utaboriše se oko Blatnog jezera i uz Dravu u Nađ Kaniži i Brežnici.

U to vrijeme ovdje u Prekodravlju bio je grad (dvorac) pod imenom Sv. Elizabeta-Pepelara. Oko toga grada na ovom području Prekodravlja bilo je još nekoliko što većih što manjih sela. Samo naselje Sv. Elizabeta bilo je trgovište u kojem su se održavali sajmovi i odakle se upravljalo s drugim selima u okolici, a to su bila: Telek, Pošta Malom, Farkaš, Paptava, Otok, Sesevete, Kočila, Toth Falu, Hintov, Đikiniš i Lankoc. Sva ova sela na ovom području koja su bila ovdje gdje je sada naše selo Gola, Novačka, Otočka, Ždala i Gotalovo nestala su za Mohačke bitke 1526. godine, a nešto za pohoda cara Sulejmana 1532. god. (kada se vraćao ispod Kisege) koji je palio i ubijao po Podravini i Prekodravlju. Tada je nastala pustoš u Prekodravlju.

Prestala je pjesma i dozivanje, zašutjeli su pijetlovi, ušutkalo je rzanje konja i roktanje svinja, mukanje krava i ovaca. Nisu se više čule ni frule ni gajde, nije se čulo ni pasa da laju ni mačke da mijauču.

Zašutio je zvon na tornju crkvice u Sv. Elizabeti koji se čuo stoljećima po cijelom prekodravlju. Nije se čulo više ni plača ni smijeha male djece, ni pjesme momačke i djevojačke. Ostalo je Prekodravlje veliko zgarište, a crni izgorjeli drveni stupovi ili su ležali ili stršali iz zemlje kao avet, kao strašilo. Nad zgarištem nadvijale su se guste magle i duge i strašne zime stotinu godina.

Narod je napustio svoja popaljena ognjišta, t.j. onaj narod koji je uspio pobjeći pred Turcima jer sve ono što nije stiglo pobjeći ili su potukli ili su sobom odveli u ropstvo. Dravske močvare bile su tu najbliže, a bile su još okružene velikim prašumama pa su tu bile velike opasnosti od divljih zvijeri, ipak se njih nisu toliko bojali koliko Turaka, t.j. čovjeka, jer čovjek je najopasnija zvijer na svijetu, kažu stari ljudi.

Sklonili su se duboko u tim močvarama i prašumama koje su bile ispresijecane divljim i brzim potocima. Za više od sto godina izbrisali su se tragovi naselja i na njihovom mjestu bilo je leglo medvjeda, vukova, divljih ovaca, koza, jelena, divljih svinja, velikih zmija otrovnica, jastrebova, sokolova i orlova jer je to bilo carstvo prepušteno ovoj zvjeradi, sve obraslo trnjem i šikarjem pa je i zbog divljih zvijeri i zbog neprohodne šikare bilo nemoguće proći Prekodravljem.

No to je dobro došlo onim jadnicima koji su se odlučili da žive u močvarama uz rijeku Dravu u koje se nisu usudili Turci nikada doći. Oni koji su prebjegli u močvare kraj Drave živjeli su bijednim životom ložeći vatru samo noću i u velikim maglama jer preko dana, bi ih po vatri mogli otkriti Turci koji su bili na uzvišici u Brežnici i imali veliki vidokrug sve do Drave pa i preko Drave do Bilogore.

No Turci su nerado zalazili u takva zabačena mjesta, a pogotovo onda ako nisu imali nikakva povoda. Lovili su lovinu po šumama, ali po onima koje su bile blizu njihovih logora (nastambi), a najviše blizu cesta i drumova pa su se tako držali i ovdje u našem kraju. Lovili su po Parmazeru i Pilajevu, nešto po Gradini, ali daleko u dubinu šume nisu išli.

Naši pradjedovi pazili su na svaki pokret turske vojske koja je iz Bražnice prolazila cestom preko današnjeg sela Gole preko Hintova ili Brezvice i pljačkala, robila i ubijala po Sigecu i Repašu. Pratili su njihova kretanja iz prikrajka ili gledali sa rubova tih velikih šuma kada su odvodili naše ljude u roblje.

Naši pradjedovi živjeli su godinama u ovim prašumama i dravskim močvarama. Bili su sami i doktori, i veterinari, i babice, i svećenici. Bilo je i takvih koji nisu nikada vidjeli nikoga osim svojih, a bili su i goli i bosii.

Nije onda čudo što je stotinu puta dokazano da su po ovim našim šumama hodale gole djevojke. Znamo da je šuma i Drava davala ovim jadnicima samo zaklon, a sve drugo imali su samo onoliko koliko su bili otporni na bolesti, komarce i zmije.

U toj divljini rodilo se pet i više generacija za onih 90 godina turskog haračenja po ovom našem kraju i rijetko su kada, a mnogi i nikada, došli u dodir sa ljudima i našom vojskom u Sigecu ili Drnju. Naši graničarski vojskovođe znali su da ima naših ljudi u Prekodravlju u prašumama, ali niti su im mogli, a niti su se usudili da im pomognu.

Čuvala se samo Drava kao granica između Turke i Hrvatske a ovim jadnicima kako bog dade. No svremena na vrijeme netko bi od ovih ljudi preplivao Dravu i došao do graničarskih utvrda. To su bile žene koje bi dolazile sa malom ili odraslom djecom i molile nešto soli i drugih potrepština koje bi dobivale od graničara.

Više puta ne bi se vratile sa svojom djecom jer ili bi se utopile u Dravi ili bi pale u turske ruke i bile pobite ili odvedene u ropstvo. O njihovoj ishrani možemo samo pretpostavljati. Ljeti je bilo šumskih plodina – jagoda, kupina, trnina, glogovih plodova i šipka, lišća i korijenja, puževa, gljiva i glista. U prašumama bilo je mnogo divljih tresaanja, jabuka i krušaka. No to je bilo u ljetu, ali jao njima u zimi jer nisu imali odječe ni obuće. Preko ljeta mogli su nabrati šljive, jabuke, bob i razno korijenje i lišće. Prehrana im je bila divljač i riba iz rukavaca Drave kojih je u ono vrijeme svuda dosta bilo. Po šumama tražili su pčele i lovili puhove, a sjekli su stabla samo onda kada bi bio veliki sjeverni vjetar koji je nosio glas preko Drave na južnu stranu otkuda nije bilo opasnosti i kada je bilo mirno vrijeme, ali nikada kada bi puhao južni vjetar.

Njihove nastambe bile su u zemlji iskopane velike jame preko kojih su bile poslagane velike grede, naravno neobrađene, jedna do druge a gore nabacana zemlja. Takva jedna nastamba nađena je kada je Drava trgala Brezovice, današnje Ješkovo, i tako je otrgla veliki dio te prašume, čija se klada i danas vidi u Ješkovo. Trgajući otrgla je i onaj dio gdje je bila napuštena nastamba u kojoj je bilo mnogo ljudskih kostiju. Da li su umrli naravnom smrću ili su se pomrzli, ne zna se. Priča se da se to našlo kada je Drava trgala obale Brezovice. Pasa i pijetla nisu imali, a niti su ga smjeli imati da glasovi pasa ili pijetla ne bi otkrili njihova skloništa. Zimu su preživljavali samo najzdraviji, a i zdrave ljude poklali bi vukovi kojih je onda bilo mnogo u ovim našim šumama. Neki od ovih izbjeglica u močvare vratili su se u Đurđevac, Virje, Sigetec i Drnje. Vraćali su se u tvrđave pa su uz gospodare mogli da prežive. No bilo je hrabrijih koji su održavali veze sa utvrđama u Đurđevcu, Sigecu i Drnju.

Kako je ova priroda surovo postupala sa ovim izbjeglicama u ljetu sa velikim vodama a u zimi sa debelim snijegom, napustiše svi močvare i prašume i vratit će natrag, ali ne više onoliko koliko ih je izbjeglo nego upola manje.

Ali mira nije opet bilo jer 1552. god. Turci osvojiše Viroviticu i ne za dugo krenu u napad na Đurđevac, Virje, Novigrad, Sigetec i Drnje, sve do Koprivnice. Napadi su bili tako strašni da je čitava Podravina bila potpuno pusta, a ljudi su živjeli po šumama gladni i iznemogli, puni bolesti.

U starim zapisima piše da je na jednom mjestu na dravskom otoku kojeg su zvali Pod i u močvarama koje su se zvale Kočice stanovalo u kolibama 40 seljaka. Na jednom drugom mjestu piše da su tih godina, 1552. i nadalje, dolazili bjegunci iz Slavonije i smjestili se većinom na nepristupačna mjesta oko Drave na otocima Nart i Drnje gdje su ostali više od stotinu godina skrivajući se i pateći sve zlo koje im je pružala ova divljina u ovim dravskim močvarama, tj. u Prekodravlju.

Godine 1569. rekao je zagrebački biskup Juraj Drašković da Turci namjeravaju popaliti, pobiti i uništiti sve što je živo između Drave i Save. Godine 1586. stalno su opsjedali Koprivnicu i Đurđevac. Sve je bilo donekle dobro, ako se smije tako reći, dok nisu Turci god. 1566. osvojili Siget i došli na drugu stranu Drave. Sada su bili u neposrednoj blizini Prekodravlja, u Kaniži, a najbliži Turci bili su na Brežnici. Tako su se našli u močvarama opkoljeni sa svih strana Turcima.

No kako vidimo u starim zapisima, mnogi od njih nisu htjeli napustiti Telek, Ciganfiz, Parmezer ili Pilajevo jer su bili ovdje sigurniji budući da se Turci nikada

nisu usudili ući u zabačene močvarne krajeve pa su uz veliki oprez bili ovdje sigurniji za svoj život nego u Sigecu, Drnju i Koprivnicu.

Tako Prekodravlje, iako spaljeno i uništeno, nije ostalo nenaseljeno. Ljudi su živjeli životom sličnom životinjama ali su izdržali (koji su izdržali) i preboljeli ta teška vremena. Oni koji su ih doveli u ove močvare umrli su davno, a oni koji su ostali, znali su samo ono što su čuli od svojih starih roditelja. Čuli su da osim ovoga jada u ovoj močvari Prekodravlja postoji još netko preko ove zle rijeke Drave. U takovim prilikama postadoše ovi ljudi surovi i okrutni kako piše vizitator kanonički. Nije ni čudo, jer mnogo su zala ovi jadnici trpjeli!

Poslije bitke na Mohačkom polju 1526. g. gdje je potpuno bila poražena mađarska vojska, Turci su bili naša najbliži susjedi, sada odmah preko Drave. I to ne dobri susjedi već opasni i po život i po imovinu jer kuda su prošli, sve su palili i ubijali. Tako smo se mi ovdje na granici sa Turskom na desnoj strani Drave mogli svaki dan nadati da će Turci provaliti u Drnje, Sigetec, Koprivnicu, Novigrad, Virje, Đurđevac, a pogotovo onda kada je pala Virovitica 1552. g.

Da bi se mogli braniti od Turaka Beč je osnovao Vojnu krajinu koja je bila tada neovisno područje od banske vlasti, a na tom području upravljali su generali iz Beča sa sjedištem u Karlovcu, Varaždinu i Gracu u Austriji. Počele su se tada graditi utvrde uz samu Dravu, ovdje na našem području kao i dalje: u Cazmi, Sisku, Karlovcu pa sve do mora. Tako su nastala utvrđenja (utvrde) u Drnju, Sigecu i drugim mjestima.

Ova vojska zvala se graničari i svi oni koji su živjeli u selima koja su spadala pod Vojnu krajinu morali su se boriti pod zapovjedništvom austrijskih generala. U toj vojsci bilo je mnogo takozvanih njemačkih slugu i plaćenika. Mi Prekodravci koji smo većinom iz Drnja bili smo u Vojnoj krajini graničari koji su prvi ginuli. Ginuli smo i dok se nije ratovalo jer su Turci, i kada bi sklopili mir sa Bečom, ipak dolazili u Drnje, Sigetec i druga sela koja su im bila nadohvat ruke pa su pljačkali i ubijali i odvodili našu djecu, žene i muževe. Kako se zna iz starih zapisa, padale su naše glave za mali prekršaj ili za neposluh vojnim starješinama. Ali nitko nije bježao, nitko se nije izvlačio, iako su bili u vječnom strahu i na mukama. Mnogi naši rodoljubi zahvalni su im pa su ispjevali pjesmu »Graničari« koja glasi ovako:

Čvrsto stoji ko klisura
kad navali na nju bura.
Silni hrabri graničari,
silni oj hrabri graničari.

Proti sili svih vragova
razbješnjelih i sinova!
Silni hrabri graničari,
silni oj hrabri graničari.

Ni pri časti nit u boju
on ne mijenja narav svoju.
Silni hrabri graničari,
silni hrabri graničari.

Sebi ostaje svagdje ravan
svagda junak svagda slavan.
Silni hrabri graničari,
silni oj hrabri graničari.

Kada su pjevali i kada su se molili, kada su orali, kopali, kosili, uvijek im je puška bila na ramenu. Uvijek su bili pripravnici i opreznici, jer turska opasnost je vrebala iz svakog ugla, grma, žbunja i busenja.

Zbog svega toga otvrdnuli su i ničega se nisu bojali. Bili su muževi čvrsti, jaki, koštunjavi i snažnih i bistrih očiju i zdravih zubiju. Smrvili bi i samoga đavla da im je stao negdje na put toga časa u Prekodravlju, a kako ne bi onda vuka i medvjeda koji su im u noći dolazili ispred koliba. Ničega se nisu bojali pa su zato i opstali. Radeći i krčevići šikarje bili su i po nekoliko dana gladni, ali su izdržali. Po cijeli dan žvakali bi neko korijenje ili šibljeg gorkog ukusa, a za počinak ili prije spavanja popili bi koji gutljaj mlijeka, ako su ga imali, ako ne – bilo je dovoljno i gutljaj vode.

Poslije uništenja spomenutih sela u Prekodravlju, nisu se dugo na ovom području stvarala veća sela jer su tu bile velike močvare i prašume, a ovo je područje bilo zabačeno, daleko od svih za onda javnih puteva. Ljudi su se smještali po uzvisinama i brežuljcima to jest u zdravijim i sigurnijim krajevima. Tako su prekodravski krajevi bili stoljećima pusti i nikada naseljeni većim naseljima, bar ne u ono vrijeme srednjeg vijeka.

Godine 1762. Varaždinski generalat, tj. glavno zapovjedništvo vojne krajine, dobiva u svoje vlasništvo šume Repaš u Prekodravlju pa i cijelo Prekodravlje za zamjenu za šume koje je isti generalat imao u Petrinji.

U izvještaju Varaždinskog generalata piše: »U Prekodravlju t.j. u Repašu nisu samo šume nego ima i privatnih posjeda koje bi trebalo odmah naseljavati.«

Nakon sto godina otkako su Turci protjerani iz Brežnice, 1664. g. Prekodravlje postaje odmah marom vrijednih ljudi postepeno i obradivo, kako se vidi na nekim predjelima, a što nam dokazuju i zemljopisne karte onoga vremena, jer na ovom području iako nema još u ono vrijeme nikakvih naselja, označena su mnoga polja koja i danas mi zovemo istim imenom, dok je drugo bilo pod močvarom, šumama i šikarama koje je trebalo krčiti da bi se moglo nešto sijati.

Veliki dio površina kao Berek u Vlaškom polju, Parmezeri veliki i mali, Koroščevo, bili su pod vodom gotovo čitave godine. Uz ove močvarne površine bilo je još i mnogo potoka, jaraka koji su tekli Prekodravljem kao Kladnik, Plesa i Ždralica pa je u njihovoj blizini bilo mnogo zemlje podvodne i močvarne, tako da je zaista bilo malenih površina koje bi bile sposobne za obradivanje. Sve je to bilo dobro dok nisu bile močvarne godine i dok nije Drava izlazila iz svojega korita, ali kada je bilo kiše i Drava narasla, Prekodravlje je bilo jedno veliko jezero kako ovaj kraj opisuje turski putopisac Čelebija koji kaže: »Stajao sam na jednom brežuljku na brdu kod Zakanja, a ispod mene prema istoku sve do kuda mi je moglo oko vidjeti (a to je bilo skoro do današnjeg Đurđevca i Vizvara – Mađarskog Belovara ili Dvorišća – op. autora) valjala se rijeka Drava uz koju je bilo na stotinu jezera što manjih što većih i močvara pa je izgledalo kao da je sve to jedna ogromna voda (jezero).«

Poslije odlaska Turaka iz Brežnice počelo se živjeti drugim životom. Privikavati se moralo mnogo čemu jer u dravskim močvarama niti se oralo niti se kopalo punih sto godina. Drava je znala biti razlijana ili tako velika da su njezine vode sprečavale svaki dolazak na ovo područje po čitavu godinu. I kada bi se voda malo povukla, ostavila bi ogromne površine sa blatom i glibom po kojem se nije moglo proći jer bi se tonulo u glib do pojaša. Tako su ostajali naši pradjedovi i poslije odlaska Tu-

raka sa svojim nevoljama u dubini ovih naših prašuma prepušteni stihiji vode i teške i hladne zime.

Između velikih voda i potoka u močvarama nisu se bojali da bi im se netko približio, iako su to nekoliko puta pokušavali graničari iz Sigeca i Drnja, koji su se bojali dalje zagaziti, jer bi se u toj divljini moglo ostati bez glave. Dolazili su samo kao izvidnice koje su prokstarile sve do Ciganfiza, a poslije bi dolazili da kose travu i sijeku šume, i to najprije oborena hrastova stabla, a kasnije i stojeća koja su palili u zidinama dvorca Pepelare za dobivanje pepela (lužine).

Kako se tu moralo i stanovati, gradili bi i kolibe i tu naselili graničare sa obitelji. Bili su to prvi doseljenici koje su graničarske vlasti silom ili milom prebacile preko Drave u Prekodravlje poslije odlaska Turaka. Ovi prvi doseljenici došli su vrlo brzo u dodir sa onima u šumama i močvarama učeći jedni od drugih mnoge stvari. Ovi iz Drnja i Sigeca donesli su sobom sjemenje prosa, hajdine, boba, luka itd. kao i stoku, svinje, krave i kokoši koje su sada počeli i ovi uzgajati na iskrčenom zemljištu najprije oko svojih koliba, a poslije i dalje i više, prema tome kako je tko imao i radne snage i potrebe za životom obitelji. No kako se pripovijeda, bilo je i batina koje su davali graničarski časnici onima koji nisu htjeli krčiti šikare jer graničarska se morala slušati. Utjeha im je bila da će im biti bolje jer će ostati slobodni i na svojim njivama sa kojih ih neće nitko seliti a da će biti kao i do sada samo vojnici graničari onda kada to njegovom carskom veličanstvu zatreba. Napredovala je i tehnika i znanje pa se sve više počelo dolaziti u pohode u Prekodravlje dok ga nisu potpuno potčinili. Od godine 1650. do 1750. bilo je u Prekodravlju već mnogo konaka, dosta iskrčenih površina zemlje (ogradi), koja je služila i kao pašnjaci i za kopanje i sijanje, (jer onda pluga nije bilo). Kopalo se motikom, a poslije ralom sa kojim se samo rovalo, a trnovim (glogovim) grmom vlačilo (dr-ljalo).

Tako su se širile iskrčene površine koje niti su bile planirane niti omeđene već su nastale po slobodnoj volji gdje je tko htio. Ova prva obrada bila je s našeg današnjeg stajališta jednaka, sve se radilo na ruke, nekom, moglo bi se reći, motikom, a nakon 50 godina ralom od glogovog šiljka koji je orao zemlju kao svinja svojim nosom i to bi onda trnovom granom ili glogovom granom, odnosno odsječenicim čitavim grmom gloga, podrhljali i tu bi posijali proso. Mnoge površine nisu ni ralom rovali jer su nailazili na mnoga mjesta prerovana od divljih svinja koje su tražile korijenje ili gliste pa su samo glogovom granom podrhljali i zasijali bi tu proso.

U ove prekodravške močvare i šikare bili smo prisiljeni da pođemo mi iz Drnja. Nikome se nije išlo iz Drnja, nikome se nije išlo iz svoga ognjišta, nikome se nije ostavljalo svoje mile i drage koje su možda samo prije nekoliko dana ili godinu zakopali, nikome se nije dalo ostaviti crkvu, svećenika i trgovinu kakva je bila u Drnju gdje se skupljalo mnogo ljudi da zamijene svoje plodove, stoku ili slugu. Nikome se nije išlo i zbog susjeda, rođaka i prijatelja jer kada dođu u Prekodravlje, nikada više mnogi od njih neće čuti zvona sa crkvenog tornja, niti božje riječi u crkvi, niti će se ispovijediti i pričestiti, niti će ikada pohoditi grobove svojih milih i dragih jer ili su ostarjeli ili neće moći više da prijedu Dravu koja se teškom mukom prelazila onako hirovita, brza i podmukla. Nikome se nije išlo u Prekodravlje pod vedro nebo, a pogotovo je teško bilo starim i bolesnim jer nisu išli kao kolonisti na tuđa imanja i u podignute kuće i gospodarske zgrade već pod hrast, vrbu ili topolu, pod

vedro nebo sa šačicom prosa i malo druge hrane u laboj odjeći i obući, ali moralo se ići i sobom vući i trudne i nemoćne.

Pomislit će netko da to nije bilo daleko. Bilo je to i predaleko jer se od Drnja išlo pješice tri sata a prelaz preko Drave bio je više puta nemoguć. Za onda, 1815. god., Prekodravlje je bilo poznato po zlikovcima i razbojnicima, po vukovima i otrovnim zmijama.

U Prekodravlju danima se gladovalo, a dan i noć radilo, tesalo, gazilo blato da bi se došlo do krova nad glavom. Tuga je bila velika. Teško bi to bilo danas, a ne u ono vrijeme kada se nije znalo za plug, za pilu, za kolarske kotače i osovine, a o drugom alatu i oruđu da i ne govorimo. Koliko su naši pradjedovi znoja istočili, koliko su naše bake i prabake suza prokile, to nitko danas ne zna. Plakale su u mraku, mučile se, rađale i udavale u najvećoj bijedi, krpale krpu na krpu pa je bilo na jednim hlačama ili kaputu na desetke raznih krpa. Nije im bilo lako napustiti svoje rodno selo, ali su bili prisiljeni što od vojnih vlasti što od ljute nevolje radi glada i jada jer za onda neukrotiva Drava bacila je mnoge u Posomoku i Trčkovcu na prosjački štap, trgajući i plaveći ono malo zemlje što su imali u Drnju.

Puteva, osim »starog drumaa« u Hintovu, nije bilo, pa su ljudi stvarali puteve bilo kuda i tako je život počeo teći. Počeli su u ovaj kraj dolaziti i trgovci i vandravci i coprije što je bilo na korist ili na štetu Prekodravlja. Kako nije bilo svećenika, imale su veliku moć mračne sile koje su ga uništavale moralno i materijalno, stvarajući nepovjerenje i zabunu tako da se taj neuki svijet čudom održao u svojoj vjeri. U prekodravskom kraju, kao i svuda, vjerovalo se u coprnice sve do potkraj tridesetih godina ovoga stoljeća. Kako saznajemo, dvije godine od zadnjeg doseljenja, 1822. g., izgradili su kapelicu (1824. godine).

Mnogi muškarci morali su ići na daleke radove graditi ceste i mostove, kopati kanale, morali su ići u ratove ali 1840. god. počela izgradnja današnje crkve i drugih zgrada: farofa, škole, vojničke graničarske straže i drugo. To je bio veliki teret za mali broj stanovnika koliko je imalo onda selo Gola.

Velik dio stanovništva u Goli došao je iz drnjanske župe, iz zaselaka Posomoka i Trčkovca. Ima jedan mali broj koji je došao iz Mađarske, 12 obitelji. Oni su došli po odobrenju svojih gospodara, kako piše u spomenici, tri obitelji došlo je iz Hudovljana, župe Mosti, jer su sela Mosti i Drnje bila krajiška sela. Drnje je spadalo pod 10. kompaniju (satniju) u Peterancu, a Mosti pod 9. u Novigradu, a obje su spadale pod Đurđevačku regimentu (pukovnicu) sv. Đurđa.

Iza preseljenja iz Drnja u Prekodravlje bili smo duhovno povezani sa Drnjem do 1827. godine pa je jedanput mjesečno dolazio kapelan iz Drnja da služi misu u priprostoj drvenoj kapelici. Bio je to Stjepan Ambreuš.

On je poslije postao i prvi golski župnik koji je gradio našu crkvu.

Oko 1827. g. bilo je u Goli 52 kuće sa 380 duša tj. 1826. g. godinu dana ranije nego je zabilježen broj kuća u Krivošićevoj tabeli. U tabeli 2 strana 162 P.Z. 1983. S. Krivošića koja prikazuje ukupan broj stanovnika po naseljima na području Koprivnice od 1771. do 1857. ne vidimo u tom popisu za godine 1771. 1789. 1808. i 1817. broj popisanih stanovnika u Goli jer se tada Gola kao naselje niti ne spominje. Kako ipak nije bio nitko bez popisa sigurno su stanovnici Gole do 1826. bili u popisu Drnja koje još 1826. ima 1460 stanovnika dok u 1857. a to je samo 30 godina, ima 936 stanovnika. Broj se smanjio sigurno našim preseljenjem iz Drnja u Prekodravlje. Tako u Goli 1839. g. ima već 868 žitelja, 1851. g. 1070 žitelja, 1857. g. 1270 žitelja kao i danas.

Isto se dogodilo i sa Ždalom koju posebno ne nalazimo u popisu stanovnika, ni kuća sve do godine 1826. kada je zapisano da Ždala ima 665 duša, 1839. g. 621 dušu, 1851. g. 585 duša i 1857. g. 770 duša.

Nije nam razumljivo zašto se to dogodilo sa Ždalom koja je, kako znamo, bila kao naselje već 1808. g. ucrtana na zemljopisnoj karti kao selo.

Kako je u to vrijeme turska sila bila već na izmaku, nije bilo potrebe da postoji Vojna krajina. Ali generalštab u Varaždinu je zadržavao vojničku službu sve do 1871. g. kada je Vojna krajina bila rasformirana.

Po naređenju generalata u Varaždinu sa grupom doseljenika došla je i graničarska vojska, takozvana straža, koja je u Goli dobila i potkućnicu na kojoj je sagradila svoju štaciju (vojničku kuću). Ovo mjesto, kao i ova njihova kuća zove se i dandanas, nakon 150 godina, Straža.

Koliko je došlo plaćenih vojnika, ne znamo ali znamo da su vojnici graničari bili svi žitelji sela Gole od 18. do 60. godine. Zbog toga bio je tu sa posadom jedan časnik, poručnik ili natporučnik. Njihova imena smo saznali iz crkvenih matičnih knjiga rođenih ili vjenčanih jer su bili kumovi našim ljudima. Ostalo ne znamo. Vježbe koje su se održavale bile su na našim placevima oko crkve. Tu se vježbalo, tu su se čitala naređenja, zapovijedi tu su se davale batine.

Graničarske vojne vlasti bile u Goli sve do 1871. god. kada se rasformirala Vojna krajina.

Dok su Turci bili u Mađarskoj, Mađari nisu vodili računa o ovom pedlju zemlje, ali kada su Turci otišli, nastalo je svojatanje Prekodravlja. Pisale se tužbe i zahtjevi. Saslušavali se svjedoci. Prekodravlje je potresalo Sabore više od dvije stotine godina u Požunu i Budimu. Na Saboru se govorilo kome pripada Prekodravlje, ali kada to nije uspjelo riješiti Saborima, uzeli su u svoje ruke taj slučaj i same okrunjene glave. Prekodravlje je potresalo sabore Austro-Ugarske monarhije dok nije pripalo nama umjesto Mađarima.